

Лицар «Переміщеної Музи»

Вважають, що вік життя актора залежить від того, як він грає. Гра, що дає йому насолоду, продовжує життя років на десять. Гра, що викликає незадоволення, навпаки, життя скорочує...

Антон Рибіцький живе в Австралії. 30 грудня нинішнього року йому виповнюється 90 літ. Знімок, що зроблено зовсім недавно, підтверджує висловлене спостереження: любов до сцени, радість від гри здатна надати людині воістину безмежні ресурси духовного та фізичного здоров'я.

З листа А.Рибіцького: «Любив театральне мистецтво з малих літ, брав участь у дитячому хорі та декламаціях, учнем старших класів відвідував драматичний гурток. Грав Назара в однойменній п'єсі Т.Шевченка. Під час війни був вивезений до Німеччини і працював у господарстві бауера. Перед наступом радянських військ, вирішивши не повертатися до більшовицької катівні, добрався до Ганновера, де організувався табір переселенців імені М.Лисенка. Там почав діяти і театр, при якому працювала студія, яку я закінчив 1948 року. Керував нашим навчанням Сидір Іванович Терлецький, відомий український театральний діяч на Буковині. У 1943 році фашисти його заарештували і кинули в концтабір. Я грав Гната у «Безталанній» І.Тобілевича, Вагнера у «Казці старого млина» С.Черкасенка. У таборі підглянув чудову дівчину Зою. Вона була вродлива, розумна, мала вищу філологічну освіту. Через рік побралися. 1950 року емігрували до Австралії. 1955 року народилася донечка Юля. У юному віці вона вчилася танцю, і цей хист конче знадобився на сцені».

Ясна річ, сутужно було ставати на ноги (Антон працював у хімічній промисловості «Дунлоп-Олімпік», де виготовляли скати для автомашин, Зоя – на швейній фабриці), але у вільну годину, мов на свято, бігли до театру – на проби чи на виставу. З часом до них приєдналася і Юля. Відірваність від рідної землі загострює в людях діаспори святість родинних почуттів. Твоє тепло, моє тепло – от і не холодно...

Під театральними софітами промайнуло 30 років. Незабутній час! У Мельбурні працював разом із знаменитою Марією Малиш-Федорець та відомою співачкою Київської опери Євгенією Беспаловою. Грала «Сватання на Гончарівці» (А.Рибіцький – Олексій, Є.Беспалова – Ульяна, М.Малиш-Федорець – Одарка, І.Мартинюк – Стецько). Потім – робота в театрі імені Леся Курбаса (режисер Степан Залеський, учень Йосипа Гірняка). А далі – театр імені М.Лисенка під мистецьким керівництвом Михайла Кліоновського. Пізніше – театр «Червоні маки» (режи-



Антон Рибіцький

сер Ярослав Гевко, його заступник – А.Рибіцький). І останнє місце – Мистецьке об'єднання Вікторії (МОВ) – на посаді режисера драматичної секції.

«Любив свої ролі, вони несли глядачам піднесений настрій, – пише пан Рибіцький. – Це Антон („Пошились у дурні” М.Кропивницького), Валерій („На хвилях кохання” С.Гаврилюка), Болванкевич („Ідемо до Румбураю” В.Волосянського), Максим Вовк („Ваші знайомі” Діми). Вони несли глядачам відраду, піднесений настрій, пісню, гумор. Для мене це було творче щастя! І зараз подумки повторюю наші вокальні дуети із чудовою співачкою Марією Вайсброт!»

Батьківщина вшанувала плідну мистецьку працю пана Антона на терені українського зарубіжжя. На початку 2000-х серед митців світової української діаспори він одержав почесне звання заслуженого артиста України.

Дорогий пане Антоне! Я побував у США, Канаді, Німеччині – слідами українського повоєнного театру вигнанців. До Австралії, на жаль, не добрався – надто далеко! Але скільки говорено з Вами по телефону! Не один раз Ви читали мені вірші, навіть співали, і мені було легко уявити Вас на сцені! У Вас добра акторська душа, мій старший друже! Пані Зоя, яка вже у кращому світі, не дасть, не дозволить Вам втратити бадьорість, що є Вашим єством, часткою Вашого сценічного покликання. Біля вас чарівна Юля! Тримайтеся, ясночолій! З роси і води!

Валерій Гайдабура